

Kelemen Anna

Delirium nocturnum

Nagyon keskeny ez az erkély. Ez nem francia, ezt valami sóher nép találta ki. Ha kijövök, mindig jól ránehezkedem a küszöbre. Addig állok rajta, amíg meg nem vágja a sarkam. Nem véresre, csak lilára. Muszáj csinálnom valamit, különben nem történik itt a világon semmi, és újra eszembe jut, milyen keskeny ez a rohadt erkély. Meg az, hogy munkába menet majd megint átviszek egy adag mocskot Pestről Budára a négyes-hatossal. A kutyával kéregető, szőke nőt a Jászairól, azokat, akik az ajtókat lesik, jön-e az ellenőr, a hamis bérleteket, a gondolatot, hogy az mégiscsak Moszkva, nem Széll Kálmán tér. De amíg a megállóig érek, már a hátamon ragad legalább egy öblös anyázás, a talpamon egy sűrű köpet, a bőrömon meg egy körúti gyrosos szaga. Amúgy nem olyan rossz ez a kis erkély. Ha lábujjhegyre állok, pont rálátok a Mátyás-templomra – gondolom, ezt értette városi panoráma alatt a főbérlő, amikor a hirdetést gépelte. És az utca is elég keskeny. Csak pár üveglap választ el a szemközti házban lakók állott szagú magánéletétől. Lábgyantázás, gyerekoérés, bő olajban sültött palacsinták. Ez megy odaát mindig.

*

Felhúzott térdekkal ült a hálószoba padlóján, a falnál. Vastagon krémezett kezében kissé átázott cigarettát tartott. Körülötte hamu, csikkek és újságok. Hamutartója nem volt. Órák óta szellőztetett, az ablak két szárnyát egy-egy adag összetekert Metropollal támasztotta ki. A lift metronómszerű kattogása feszes ütemekbe rendezte az utca zsvivját. Szerette hallgatni. Még a ritmust megtörő gyereksikolyok sem zavarták. Annyira. A téglafal, amihez a hátát döntötte, vagy százévnnyi hideget őrzött. A lány nem mozdult. Nyugodt volt. Végre eleget dohányzott ahhoz, hogy eltűnjön az orrába tapadt szag, amit a szomszédja árasztott. Reggel egyszerre nézték meg a postát, és ahogy ott álltak, feszegetve a horpadt postaládákat, megérezte rajta a nélkülözés kimért, belvárosi szagát. Aztán elmúlt. Majdnem egy időben azzal, hogy a vőlegénye elutazott pár napra. Egy éve ismerte, egy hónapja mondott neki igent és egy érv szólott mellette; az, hogy rendes ember. Csak sótlan. Nem tudta megmagyarázni magának, miért mondott igent már az első vacsorameghívásra is. A vacsora pocsek volt, a férfi szája kerek, láthatóan puha, akár egy halé. A pincér viszont kifejezetten vonzó volt, legszívesebben vele ment volna haza. Aztán belefáradt az ellenkezésbe, hagyta magát, és egyre sűrűsödtek a sosem várt találkozók. Egyik héten vacsora, másik héten ebéd, rákövetkező héten néma kocsikázás. Hogy mire alapozva kérte meg a kezét a férfi, azt sem tudta megmagyarázni magának soha.

*

A lánykérést követő napon hazautazott. Meg sem mondta a vőlegényének, hogy elmegy. A vonaton két idős nővel szemben ült le, akik végig arról beszéltek, milyen botrányos műsorok mennek a tévében. Hárosnál jártak, amikor az egyikből kibukott, hogy biztosan valami perverz írja a sorozatokat. Csak egy hetet töltött otthon, de abban az egy hétben éppen úgy élt, mintha még mindig gimnazista lenne. Előkotorta a régi ruháit, előszedte a naplóit, megtalálta a szerelmesleveleket, amiket tizenévesen kapott. A család nem kérdezte, mi baja. Megszokták már, hogy hol eltűnik, hol váratlanul előkerül. A nagymama csak annyit mondott, öltözzön fel rendesen. Nem hallgatott rá, ezért aztán a második naptól sűrűn járt a kályhameleg dunyha alól a kertvégi budihoz – csipős és véres felfázások társaságában. Más élet volt. Hajnalban, hat óra felé nem hazaért valahonnan, hanem kipirosodott orral tunkolta a friss zsemlyét a nagymama főzte pótkávéba. Dél előtt a kocsmában kólát vett magának és barna szofit, a Parragéktól forralatlan házi tejet a nagymamának. Kétnaponta friss legényvirágot vittek a papára, vasárnap meg önáluk ebédelt a tisztelendő asszony és a legátus. A falu fogaskerekei nem álltak meg egy percre sem, csak a közöttük ledarált arcok cserélődtek időről időre.

*

Megszólalt a csengő. Feltápáskodott, az ajtóhoz ment és kilesett a kukucskálón. Ő volt az. Úgy jött, mint gimnazista korukban. Hiányoztál. Úgy teltek a percek, mint akkor, a szándékosan elvétett, időhúzó mellékutcákban. Azokat a mozdulatokat kapta mindenki, amiket valamikor ő tanított vele, és az ő hátába karmolt, bárki volt vele. A vőlegényébe sosem, a vőlegénye nem érhetett hozzá. Egyáltalán nem szerette. Csak őt. A szülei mindig azt mondták, hogy neki nem kell a jó, csak a rossz. Ezt sosem értette. A vőlegénye puha, vértelen szájának látványánál nem tudott rosszabbat elképzelni. Valami zúgás hallatszott be a konyhából. A tányérban hagyott szőlőszemeket épp magjukig rombolta a nyitva felejtett ablakon betévedt darázs. Ahogy feküdtek az ágyban, a lány tisztán látta kamaszkori önmagukat a szülői ház verandáján, a fiú kabátját a vállán, a régi barna pulóvert alattuk. Azt gondolták, sosem lesz vége, hogy gyereket szül neki, hogy haláluk után összekeverik a hamvaikat. Aztán jött a sok visszautasíthatatlannak tűnő ajánlat, a felebarátok női meg a felebarátok, és valahogy nem úgy lett, ahogy azt régen, a verandán még annyira akarták. A lány lediplomázott, a fiú nem. A lány dolgozott, a fiúnak mindig annyi pénze volt, hogy ne haljon éhen. Tényleg hozzámész? Nem tudott válaszolni. Hátat fordítottak egymásnak és elaludtak. Mozdulatlanul, hidegen feküdtek, mint régen, amikor egy veszekedés után nem kívántak egymásnak jó éjszakát. Mikor a lány felébredt, ő már nem volt sehol. A szemközti ház minden ablaka sötét volt. A templom fölött fehér madarak köröztek, a reflektorok szinte fölgyújtották röptüket. Nagyon álmos volt. Az ágya szélén, az összegyűrt lepedőn fél pár férfizokni hevert. Fejére húzta a takarót, és minden erejével azon volt, hogy felidézze a forralatlan, friss, meleg tej ízét a szájában, mielőtt visszaalszik.

Másnap felállványozták a templomot. Az erkélyéről nézve apró kis pontoknak tűntek a munkások. Honvágya volt. Tudta, hogy otthon az egész család a

vasárnapi istentiszteletre készül. A keresztanyja púderillatú. Mindig olyan, ha templomba mennek. Ha otthon lett volna, újrászámolja a kockaköveket a templom kapujáig. Legutóbb háromszázvalamennyinél adta fel. Szinte hallotta, ahogy a tisztelendő asszony orrhagon és hamisan éneklie a zsoltárokat. Ott akart lenni a faluszéli templomban, hogy elmondja mindenkinek, nem, nem és nem megy férjhez ahhoz az emberhez.

A gimnáziumi szerelmével akkor szakítottak, amikor lediplomázott. Rosszul viselte. Egy évig terápiára járt. A pszichiáttere mindvégig arra próbálta rávezetni, hogy egyiküknek sem volt jó a széttartó kapcsolat, ő meg arra próbálta rávezetni a pszichiáterét, hogy egyiküknek sem lesz jó egymás pótlékát keresni egy életen át. Nem jutottak közös nevezőre. A nagymama is próbálkozott, ő a rádióban azt hallotta, hogy az első szerelmet nemhogy nem lehet, nem is illik elfelejteni. Hétfőn korán kelt. Úgy érezte, lénye használható része a fél pár zokniban maradt. Felöltözött, berúgta az ágy alá a zoknit, aztán elindult dolgozni. Ahogy leért a lépcsőn, a kapuban összeszaladt a közös képviselővel, de résen volt: meg se várta, hogy belekezdjen, már rá is vágta a kaput. Kéthavi pénzzel tartozott, úgy volt vele, hogy majd átutalja, ha lesz rá érkezése. Vagy a vőlegénye átutalja, mit bánja ő. A pénzzel egyébként sem volt túl jó a kapcsolata. Minden reggel, amikor kifizette a kétszázötven forintos tejeskávét a sarki pékségben, megfogadta, hogy vesz egy kávéfőzőt. Egyszer kiszámolta, hogy három hét alatt annyi pénzt költ bolti kávéra, amennyiből vehetne egy kétszemélyes főzőt. Ráadásul sietett, ezért elvitelre kérte a kávé, és a pohár műanyag teteje minden kortynál megbökte az orrát valami öntési hiba miatt. A megállóban rajta kívül csak egy ember állt, a többiek – vagy nem vettek kávé, vagy egyszerűen jól időzítettek – elérték a vilámost. Az az egy szem lány viszont nem volt túl jó társaság; zokogva telefonált, és közben, mintha kötelessége lenne, úgy termelte be a kezében szorongatott fagyit. Ahogy nézte a síró lányt, azt gondolta, furcsa lehet az embernek egy gombóc vaníliafagyiba belemondania a bánatát. A síros az első ajtón szállt fel, ő a másodikon. A Moszkva téren aztán át az ötvenkilencesre, azzal a Krisztina körútra, végül a Böszörményi útra. Megállónként csitult a város. Mire leszállt, már a főváros zsibbadt lábfeijében találta magát. Egész úton a telefonját szorongatta. Fel akarta hívni a vőlegényét, hogy elmondja, az egészbe azért ment bele, hogy ne maradjon egyedül, hogy sosem tudná beengedni az életébe; de tudta, hogy a vőlegénye még ezt sem fogadná úgy, ahogyan az egy férfitől elvárható. Hümmögne. Békésen. Nem hívta fel. Nem akart egy szót sem hallani a puha, vértelen, halszerűen kerek szájából.

A nyugdíjasklub bejárata előtt megállt, és csak le kellett volna nyomnia a kilincset, de nem volt rá képes. Lénye használható része az ágy alatt volt, a zokniban. Nem volt közös jövő – mondogatta magában. Egy nagy, tüdőt majdhogynem szakadásig megfeszítő lélegzetvétel kellett, hogy belépjen végre. Öregasszonyok molyirtós szekrényszaga a levegőben és fészületek száza a falon. Az ajtó fölött egy kifejezetten méretes és részletgazdag darab lógott, a szobrász Jézus arcát különösen nagy gonddal torzította fájdalomba. Ha ránézett erre az arcra, készte-tést érzett, hogy köszönjön neki. Azt egyébként sosem értette, miért tesz valaki fészületet a falra. Ő egy élő és boldog Jézus-szobor látványára vágyott. Egy olyat

akart látni, ahol Jézus, mondjuk, mosolyog. Töviskoszorú és kereszt meg sehol. Nem is nézett a falra. Az asztalon volt néhány kőkemény mézeskalács – hal, gomba és virág. Más forma biztosan nem volt otthon. Felmarkolta az egyik halat, de mielőtt beleharapott, a fény felé tartotta. Kiállt belőle egy hajsza. A terem végében boltív vezetett egy másik, sokkal kisebb helyiségbe, oda tornyozták fel az előadásokon használt székeket, és ott tartottak egy kanapét is. Bement, leült és várt. A bejárati ajtó fölött lógó haldokló Jézus éppen őt nézte.

A vőlegénye péntekre ígerte magát. Öt nap önismereti foglalkozás az öreglányokkal, aztán egy élet vele. Azzal a szempárral, azzal a hatalmas, kétméteres termettel, azzal a görcsös, hajlott hátú modoroskodással. Ha találkoztak, csak arra tudott gondolni, hogy ezek a vonások sokszorozódnának, ha véletlenül gyerekük születne. Reggeli közben, a Balatonon, a családi ünnepeken, mindig ezeket látná. Ha lányuk születne, akkor óriási lenne és vastag csontú, tornasorban megdönthetetlenül az első. A lába is nagy lenne. Negyvenes vagy nagyobb. Ha a férfi véletlenül hozzáért a kezéhez, sikítani tudott volna. Nem úgy, mint szombaton a másikkal. De a szombatból csak fél pár zokni maradt.

Nyílt az ajtó. Szípigva sorjáztak be az elegáns öregasszonyok, a szószóló aznap párducmintás kalapban és vérvörös stólában érkezett. Ez az öregasszony nemcsak intimtornára járt, hanem táncórára is, és minden hónapban tartott egy előadást az időskori szerelemről. A lány sosem tudta leolvasni az arcáról, hogy fiatalon megtalálta-e azt a férfit, aki mellett boldogan élt, vagy a nyugalmas, hajlott hátút választotta. Megkérdezni nem akarta. Mindegy is volt. Jézus, Kriszkindli, maga megint fogyott, biztosan szerelmes, darálta a kalapos, miközben inas kezeivel lefogta, és rúzsfolttokkal borította be az arcát. A bőre vékony volt, szinte átlátszó. A lány mosolygott, az ajtó fölötti feszületre pillantott, és halkán annyit mondott, végeztünk.

Margarita csokra

Csak a szokásos. Mellettem hetekkel ezelőtt felfújt rózsaszín lufi, kicsit már sötétedik a színe, fárad az anyag. Olyan, mintha az ablakban ülne és nézelődne. Nem nagy ügy, egy boltban kaptam, valami szülinapi akció volt, még sincs szívem kiszúrni. Majd szépen megfullad, aztán kidobom. Öt éve élek itt, az ablakot viszont még egyszer sem mostam le, ráadásul tavaly el is romlott, egyedül bukóra tudom kinyitni. Le kellene mosni, aztán hívhatnék egy ablakszerelőt, de ahogyan öt éve nem hiányzik a lakásból a kuka intézménye, úgy az ablakmosás is várat még magára egy darabig. A szemetet zacskóba gyűjtöm, és ezt a vendégeknek mindig el kell magyarázni részletesen. Azt vettem észre, hogy csak akkor nyugszanak meg, ha a kukás monológ végén megállapítom magamról, hogy kényszeres vagyok. Kicsit színpadiasan. Akkor továbbmegyünk, akkor már nem számít, van-e kuka vagy nincs. Rémesek az emberek. Szórakoztatni kell őket. Szóval ez csak átmeneti szállás, nem az otthonom. Mielőtt elköltözöm, le fogom

mosni az ablakokat. Most kinézni sincs kedvem rajtuk. Odakint úgy verdesnek az emberek, mint a félhulla pontyok, mielőtt apám fejbe vágja őket karácsonykor. Ez a másik. Egyszerűen gyűlöletes az evésig vezető út. Koppánás. Egymás után hat. Minden velős csont koppán, amikor leér a fazék aljára. A víz perceken belül vérszínű. Azután habzik. Nem tudom, mitől, de jobb is így. Talán a kifőtt vér habzik fel. Úgy szedem le a csontlé tetejéről a barnás habot, ahogy anyám tanította. Néha egész nagy csomókat tudok kikanalazni. Mintha madártej lenne. Anyám azt mondja, azért kell lehabozni a levest, hogy ne legyen zavaros. Már most tudom, hogy nem fogok enni a levesből, hiába főzöm meg. Napok óta a szőlőszemek közül kimászó pókot is kirakom az erkélyre ahelyett, hogy agyoncsapnám. Pedig így is meghal, mert éjjelente fagy van. Az biztos, hogy egy tányér halált ma nem tudok megenni.

Csá, bébi, leléptem. Ezt mondta, mielőtt elment tegnap, ezt a mondatot főzöm bele a levesembe. Annyiszor csapták már be a bejárati ajtóm, annyifélet mondtak, suttogtak és üvöltöttek, mielőtt utoljára átlépték a küszöböt, hogy meg se lepett vele. Sőt, ez a változat tulajdonképpen tetszett. Nem volt elegáns, de becsülöm, hogy kimaradt belőle a sajnálom. Pedig sajnáltuk. Szóval bevágódott az ajtó, én meg csak ültem az ágyon, míg rám nem sötétedett. Még akkor is nedves volt a paplan, amikor felkeltem. Ez volt a mi nagy szerelmünk gyümölcse, összeizzadtuk búcsúzóul a drága ágyneműt, amit a nagyanyámtól kaptam. Úgy csináltuk, mint a filmekben, rögtön utána rágyújtottunk. Én pohárba hamuztam, ő meg mindenhova. Csá, bébi, leléptem. Megint azt dobolta az élet, hogy szabad vagyok. Ezek a csontok egy héttel ezelőtt még egy állatot tartottak egyben. A november évek óta a legunalmasabb dolgok egyike az életemben, rendre valami jellegtelen belépővel érkezik meg, és az érkezése után se történik a világon semmi. Idén olyan jól csinálta, hogy jövő héten decembert írunk, és én az elmúlt négy hétből alig érzékelttem valamit. Bár nem az elmúlt négy hétben, de az is észrevétlen történt, hogy újlipótvárosi lettem. Hazafelé jövet jöttem rá, hogy minden egyes kereszteződésben ismerem már a lámparendet. Mire mások lelépnek a járdáról, én rég átérek a túloldalra, és odáig merészkedtem, hogy a Hegedűs Gyula utcai optikát a körúttal csalom. Az egyik kéznél van, a másikat pont ezért szeretem jobban.

Szégyen, de ahelyett, hogy olvasnám, egy ideje mappaként hordom a táskámban Az eltűnt időt. Beleraktam három csekket. A huszonötödik oldalnál egy harmincezres éves gázelszámolás van, a századiknál valami négyezres, azt hiszem, villany, a százhuszonharmadiknál egy tizennyolcezres közös költség. Se pénz, se posta, se Proust. Nem érdekel. Itt van a december, és ez a hónap végre minden, csak nem jellegtelen. Lassanként egy éve annak, hogy először találkoztam vele. Írt egy üzenetet, annyi állt benne, hogy randevú. Kérdőjel nélkül. Már nincs meg, kitoröltem minden levelet, amit valaha írt nekem, ezért nem tudom, hogy az új rövid volt, vagy hosszú, mindenesetre ő sokáig azt állította, hogy rövid volt, mert csak rövid u-val lehet csajozni. Határozott kontúrú illata volt. Ha megérezem máson, idegesít, mert annyira az övé. Ez valamiféle íratlan szabály, a lányoknak el kell siratniuk az első halacsckájukat, pintyüket, később minden egyes szerelmüket. A szüzességük elvesztését meg illik megilletődötni, meg-

bánva felidézni. Az első halamra nem emlékszem. Az első olyan halam, amire viszont emlékszem, tudom, hogy valami harcos amazon volt, és lila. Történetesen attól a fiútól kaptam, akivel elvesztettem a szüzességem.

Kattant a termosztát, beindult a fűtés, mindjárt átmelegszen. Ha hazaérek, mindig a radiátorhoz nyomom a kezem, de ha reggel felébredek, a tűzhelynél melegítem fel. A decemberi hideg ilyen. Kézmelegítő. Novemberben fűteni se szeretek.

*

Van egy gyerekkori rajzom, apám van rajta cowboykalapban. Ha eddig nem sikerült, valószínűleg ezután sem fogom elfelejteni ezt a kalapot. Hatéves lehettem, nyár volt, fülledt meleg, nyitott ablaknál aludtunk. Apám óbégatására ébredtünk. Anyám, a bátyám meg én. Apám részeg volt, a ház előtt tántorgott. Abban a kalapban volt, amiben lerajzoltam. Anyám lement érte, de végül a bátyám is kellett, hogy össze tudják szedni. Csak a szokásos. A klubban volt, a sarkon. Sosem mondhattuk, hogy a kocsmában. Csak klub. Egyszer engem is elvitt, amikor nagyon kicsi voltam. A nagyanyám sírva rángatott haza. Másra nem nagyon emlékszem. Nem is lényeges. Esténként, mielőtt apám hazaért, mindig eldugtuk a késeket a sütőbe. Vagyis anyám mindig eldugta, de tudtuk, hogy ha ő nem tenné meg, nekünk kellene. Másnap aztán a helyükre tettük a késeket úgy, hogy apám ne vegye észre, mit csinálunk. Egyszer nem figyeltünk eléggé, és bent felejtettünk egy műanyag nyelű kést a sütőben. Az égett műanyag csípős szagáról vettük észre. Húst sütött anyám, közben leolvadt a kés nyele. A nagyanyám megcsináltatta valahol, lett új nyele a késnek. Utána sokkal jobban vigyáztunk, nehogy bent maradjon megint valamelyik kés a sütőben. Apám egész évben ivott, nem tartott szünetet, folyton azt mondta, nem hülye ő, hogy vízzel mérgezzé magát. A hétköznapok viszont semmiségnek tűntek a karácsonyhoz képest. Volt olyan év, hogy azért nem tudtunk gyertyát gyújtani, mert az apám a nappali padlóján hevert, a karácsonyfa tövében. Volt olyan is, hogy nem ismert meg miniket. Jó estét, így köszönt. Az orromban van a szaga. A gyomrából jött. A bőréből. A ruháiból. Anyám közben mindent megtett, hogy szép legyen az ünnep. Egy éve már ennek is. Vasárnap volt. És december. Anyám főzött. Csengettek. Egyikünk se ment az ajtóhoz, mert hallottuk a matatást. Apám nem találta a kulcslyukat. Vasárnap ritkán járt haza, nem számítottunk rá. Ahogy belépett, éreztem a szagot. Kipillantottam rá. Az ajtófélfának támaszkodott. Csupa ránc volt. Elindult felém, behajolt a szobámba, köszöntem neki, de nem mertem ránézni, mert félttem, hogy beszélgetni akar. Anyám a kedvencemet főzte, milánóit. Apám bement hozzá a konyhába, feltett neki néhány értelmetlen kérdést, aztán ordítani kezdett. Pontosan emlékszem, akkor rohantam ki, amikor apám azt ordította, hogy ebben a házban ő lesz Mengele. Nem gondoltam róla soha, hogy tudja, ki volt Mengele.

*

Nem nagyon emlékszem, mi történt pontosan. A késre emlékszem. Meg a zajra, ahogy az evőeszközös fiók kicsapódott. A következő kép az, hogy hatalmas robajjal húzom a bőrröndöm a macskakövön. Jéggé fagyott az arcom. Nagyon fáj,

hogy anyám egy szót se szólt végig. Nem védett meg. Én őt védtem, de ő nem védett meg engem. Olyan hangos volt a bőrdöng, hogy már szégyelltem húzni. Összecsuktam a fogantyúját, inkább cipeltem. Kisétáltam az állomásra. Egyedül. Irigy voltam mindenkire, akit kikísértek. A váróban nem volt üres hely. A székek zömén hajléktalanok ültek. Nem bántam egyáltalán. Sajnáltam őket. Részegek voltak, de csak azért, hogy ne fázzanak odakint, ha az állomásfőnök kiebrudalja őket a váróból. Pár éve volt egy hajléktalan barátom. Minden délután, iskola után vittem neki enni. Ő cserébe verseket mondott, mesélt ezt-azt a költőkről, kérdezgetett is néha, tudok-e róluk valamit. Azt mondta, azelőtt tanár volt, de ezt sosem hittem el neki, csak úgy tettem, mintha elhinném. Nekem bőven elég volt, hogy nagyjából annyi idő, mint az apám, és tanulok tőle valamit. Aztán egyszer eltűnt. Nem izgultam, sokszor előfordult, hogy pár napig nem találkoztunk, de akkor már három hete kerestem. Még a rendőrségen is próbálkoztam, ott segítség helyett kiröhögtek. Amúgy is volt egy szatíros aktám korábbról, akkor se mentem velük sokra, nem is értem, minek mentem be. Semmit nem érnek. Persze, ha lelőttem volna a szatírt, engem biztos azonnal kézre kerítenek. Mindegy. Végül más hajléktalanoktól tudtam meg, hogy meghalt a bácsi. Furcsa, nem rázott meg különösebben a dolog. Volt egy olyan hülye érzésem, hogy talán jobb is így neki. A váróban is eszembe jutott. Neki már nem kellett végigfagyoskodnia a decembert. Húszperces késéssel gördült be a vonat. Piros, akadálymentes, tiszta Nyugat. Elcsattogtam a bőrdöngömmel az első kocsig, berendezkedtem, felakasztottam a kabátom, kikészítettem a jegyem a kuka fölötti kis asztalra, és próbáltam elaludni még indulás előtt. A pesti út vagy unalmas, vagy megbüntet valamiért a kalauz. Egyszer nem vettem észre, hogy lejárt a diákom, és úgy úsztam meg a büntetést, hogy különböző dátumokat mondtam a kalauznak. Azt állította, tud minden névnapot. Fogalmam sincs, hogy átvert-e. Az én névnapom nem találta el, még a hónapot se, de hát ez nem jelent semmit. Azon az úton viszont nem volt kedvem se büntetéshez, se játékhoz. Elaludtam, és a fejem vagy ezerszer ütődött az ablaküveghez, fájt a vállam, a lábszáramat szétégette a fűtés. Nagyon fájt, hogy anyám nem védett meg. Csak állt és sírt. Kelenföldnél ébredtem. A kalauz vette az adást, ott volt a kezelt jegy az asztalon.